

\ Raadsvoorstel

Zaak 295300

Onderwerp:	Adviesrecht raad bij aanvraag omgevingsvergunningen voor buitenplanse omgevingsplan activiteiten – Verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022
Openbaarheid:	Openbaar
Portefeuillehouder:	Wethouder Braun
Datum Raad:	6 oktober 2022

\ Samenvatting

Op 1 januari 2023 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. Voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient uw raad een aantal besluiten te nemen.

In dit raadsvoorstel wordt ingegaan op het adviesrecht voor de raad bij buitenplanse omgevingsplan activiteiten, verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplan activiteiten en de handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022 die bij de verplichte participatie maar ook bij niet verplichte participatie gebruikt kan worden. Het voorstel is om de lijst met activiteiten waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit vast te stellen, de lijst voor verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vast te stellen en de handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022.

\ Conceptbesluit

1. Onderstaande lijst met activiteiten, waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, conform artikel 16.15a lid b onder 1 Omgevingswet, vast te stellen;
 - a) het bouwen of toevoegen van twaalf of meer wooneenheden;
 - b) het bouwen van gebouwen anders dan ten behoeve van wonen en het wijzigen van het gebruik van gebouwen of percelen waarbij het (bruto vloeroppervlak) meer dan 500 m² bedraagt;
 - c) het oprichten of veranderen van een antenne-installatie hoger dan 25 meter;
 - d) het realiseren van weiden met zonnepanelen voor zover die niet zijn aangewezen in de RES (Regionale Energiestrategie) 1.0;
 - e) het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals buurtbatterij, biomassa-installatie en waterstof);
 - f) Indien er sprake is van een specifiek raadsbesluit betreffende een aanvraag waarop het adviesrecht van toepassing wordt verklaard.
2. Conform artikel 16:55 lid 7 van de Omgevingswet te bepalen dat participatie verplicht is bij de onder 1a tot en met 1f genoemde activiteiten zonder de daarbij aan de orde zijnde eenheden.
3. De Handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022 vast te stellen als te gebruiken instrument voor participatie bij initiatieven in de fysieke leefomgeving.

\ Grondslag

Adviesrecht Raad artikel 16.15 a lid b onder 1 Omgevingswet
Participatieplicht artikel 16:55 lid 7 Omgevingswet

\ Aanleiding

Op 1 januari 2023 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. Een belangrijk onderdeel is de vernieuwde samenwerking tussen de gemeenteraad en het college van burgemeesters en wethouders. Daarnaast is participatie eveneens een belangrijk onderdeel van de omgevingswet. In dit raadsvoorstel staat het adviesrecht en verplichte participatie bij buitenplanse omgevingsplan activiteiten centraal. Ten behoeve van participatie is de "Handreiking Omgevingsdialog Voerendaal 2022" opgesteld. Dit is een instrument die gebruikt kan worden ten behoeve van de verplichte participatie maar ook geschikt is voor niet verplichte participatie.

\ Doel

Met deze besluiten invulling geven aan de Omgevingswet.

\ Argumenten en kanttekeningen

Argumenten:

I. Adviesrecht Raad

Het is gewenst dat de gemeenteraad de mogelijkheid krijgt om bij initiatieven (die in strijd zijn met het omgevingsplan) gebruik te maken van zijn adviesrecht. Het college is het bevoegd gezag voor het verlenen van een omgevingsvergunning. Ook als de aanvraag niet past in het bestemmingsplan en er 'buitenplans' afgeweken moet worden.

Onder de huidige regelgeving, mag het college alleen een vergunning verlenen (buitenplanse afwijking waarop de uitgebreide procedure van toepassing is) als uw gemeenteraad een Verklaring van Geen Bedenkingen (VvGB) heeft afgegeven. Om het in de praktijk werkbaar te houden heeft de raad via het besluit van 30 september 2010 gevallen aangewezen waarvoor een VvGB benodigd is, in alle overige gevallen kan het college zonder een VvGB medewerking verlenen aan een buitenplanse afwijking waarop de uitgebreide procedure van toepassing is.

Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst uw gemeenteraad gevallen aan waarin wel een bindend raadsadvies nodig is om af te wijken van het omgevingsplan (artikel 16.15a onder b Omgevingswet).

De huidige VvGB lijst is tot een vereenvoudigde vorm omgewerkt naar buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (buitenplanse OPA's) waaromtrent het college een bindend advies zal vragen bij uw raad. Wanneer het adviesrecht van uw raad van toepassing is op een aanvraag voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dan wordt de procedure termijn van maximaal 8 weken automatisch met 4 weken verlengd.

Het voorstel is om als er sprake is van een aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplan activiteit waar een van de volgende activiteiten aan de orde is deze aanvraag aan de raad voor te leggen voor een bindend advies.

a. *het bouwen of toevoegen van twaalf of meer wooneenheden;*

Bij het bepalen van de ondergrens voor het aantal woningen is aansluiting gezocht bij het begrip "stedelijke ontwikkeling" dat in het kader van "de ladder voor duurzame verstedelijking" gebruikt wordt. Deze ladder komt ook weer terug onder de Omgevingswet. Op basis van jurisprudentie wordt momenteel als het gaat om woningbouw als ondergrens twaalf woningen gehanteerd in relatie tot de ladder voor duurzame verstedelijking. Deze ondergrens zal ook gehanteerd worden in het kader van het adviesrecht van de raad als het gaat om het bouwen of toevoegen van wooneenheden.

b. *het bouwen van gebouwen anders dan ten behoeve van voor wonen en het wijzigen van het gebruik van gebouwen of percelen waarbij het (bruto-vloeroppervlak)*

meer dan 500 m² bedraagt;

Hierbij is eveneens aansluiting gezocht bij de ladder voor duurzame verstedelijking. Op basis van jurisprudentie wordt voor niet woningbouwontwikkelingen (overige stedelijke ontwikkelingen) de ondergrens 'in beginsel' bij een bruto-vloeroppervlakte van 500 m² of meer gehanteerd. Deze ondergrens wordt voor het adviesrecht van de raad ook gehanteerd als het gaat om het bouwen van gebouwen anders dan ten behoeve van voor wonen en het wijzigen van het gebruik van percelen zonder dat er sprake is van aanwezige of op te richten bebouwing.

c. *het oprichten of veranderen van een antenne-installatie hoger dan 25 meter;*

Onder de huidige wetgeving zijn antenne-installaties met een hoogte tot 5 meter vergunningsvrij en vallen antenne-installaties met een hoogte tot 40 meter onder de zogenaamde kruimelgevallenregeling. Gelet op het landschap is er voor gekozen om als ondergrens 25 meter te hanteren.

d. *het realiseren van weiden met zonnepanelen voor zover die niet zijn aangewezen in de RES (Regionale Energiestrategie) 1.0 Zonneweiden ;*

Als het gaat om het realiseren van weiden met zonnepanelen voor zover die niet zijn aangewezen in de RES is er sprake van afwijken van vastgesteld beleid. Gelet hierop zal in dergelijke gevallen de aanvraag voor het realiseren van deze weiden met zonnepanelen aan de raad worden voorgelegd voor een bindend advies.

e. *het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie (zoals buurtbatterij, biomassa-installatie en waterstof;*

Omdat het opwekken en/of opslag van andere vormen van energie binnen de gemeente Voerendaal nog nieuwe ontwikkelingen zijn en hier nog geen beleid voor is, worden dergelijke initiatieven voor bindend advies aan de raad voorgelegd.

f. *Indien er sprake is van een specifiek raadsbesluit betreffende een aanvraag waarop het adviesrecht van toepassing wordt verklaard.*

Dit artikel maakt het mogelijk dat de raad altijd kan besluiten dat een aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor bindend advies aan de raad voorgelegd dient te worden.

II. Verplichte participatie

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Als een initiatief past in het Omgevingsplan of wordt toegestaan met een binnenplanse omgevingsplanactiviteit (binnenplanse OPA), dan is participatie voor de initiatiefnemer zeer aan te bevelen, maar niet verplicht.

Op het moment dat een vergunning wordt verleend buiten de regels van het Omgevingsplan (buitenplanse OPA), dan is participatie ook niet verplicht, tenzij de gemeenteraad dit wel verplicht stelt. De gemeenteraad kan op grond van artikel 16:55 lid 7 van de Omgevingswet daarvoor vooraf categorieën van gevallen aanwijzen. Dit is een van de weigeringsgronden wanneer dit niet op de voorgeschreven regels gebeurt (dit komt hierna terug bij "Handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal").

De lijst is zodanig geredigeerd dat alle buitenplanse OPA's hieronder gerangschikt zijn zonder de daarbij behorende eenheden. Dit betekent dat bij alle buitenplanse OPA's participatie verplicht wordt gesteld. Hiervoor is gekozen omdat het bij buitenplanse OPA's gaat om ontwikkelingen die voor de omgeving niet te voorzien zijn. Het is belangrijk dat de initiatiefnemer (kan ook de gemeente zijn) door middel van participatie de omgeving bij de voorgenomen ontwikkeling betreft. In de besluitvorming kunnen dan

ook de belangen van de omgeving (omwonenden) meegenomen worden.

III. Handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022

In de Omgevingswet is niet aangegeven hoe de participatie dient plaats te vinden. De gemeente Voerendaal kent geen beleidsregels omtrent participatie in het fysieke domein. Participatie kan op verschillende manieren plaatsvinden. Een manier die al door diverse gemeenten (o.a. in Limburg) wordt toegepast is participatie door het voeren van een omgevingsdialoog. Dit kan gebeuren door initiatiefnemer(s) samen met de omgeving de beoogde ruimtelijke ontwikkeling door te laten spreken vanuit ieders perspectief. Ten behoeve van het voeren een omgevingsdialoog is de Handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022 opgesteld.

De handreiking is een hulpmiddel voor het organiseren van een omgevingsdialoog en de verslaglegging van een dergelijke dialoog. De handreiking bevat een stappenplan om een goede omgevingsdialoog uit te voeren. Daarnaast zijn voorbeeldformulieren opgenomen die gebruikt kunnen worden voor de verschillende onderdelen van een omgevingsdialoog.

Voorgesteld wordt om de Handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022 vast te stellen als te gebruiken instrument voor participatie bij initiatieven in de fysieke leefomgeving.

Kanttekeningen:

Evaluatie

De genoemde instrumenten (adviesrecht Raad – verplichte participatie) en het werken met de handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal zijn nieuw. Vandaar dat voorgesteld wordt om middels de voor- en najaarsrapportage het gebruik te monitoren en indien wenselijk een wijzigingsvoorstel aan uw raad voor te leggen.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument

Genoemde raadsbesluiten geven invulling en uitvoering aan de implementatie van de Omgevingswet in Voerendaal zoals opgenomen in de Begroting 2022, Meerjarenraming 2023-2025 Investeren in een Sociaal en Duurzaam Voerendaal, Programma volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie

Na een positief besluit van de raad inzake het adviesrecht, de verplichte participatie en het gebruik van de handreiking Omgevingsdialoog Voerendaal 2022 zullen deze in werking treden vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en elektronisch ondertekend.

